

KURJER BIAŁOSTOCKI

ORGAN ZIEM WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Wychodzi codziennie zrana oprócz dni poświęconych.

Numer pojedynczy 15 marek.

Prenumerata wynosi: miesięcznie 400 mk. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Administracja od godz. 9 do 2 i od 5 do 7 oraz Polska hurtownia gazet p. Brzostowskiej przy kościele.

Redakcja i Administracja: ULICA LEONOWA Nr. 1.

Redaktor przyjmuje od p. 11 do 1 i od p. 5 do 7 w.

Cena ogłoszeń: za wiersz nonparelowy przed tekstem 100 mk. w tekście 150 mk., za tekstem 50 mk. Nekrologia 50 mk. Drobne po 20 mk. za wyraz, dla poszukujących pracy 5 mk. Ogłoszenia zagraniczne o 100 procent drożej.

KINO „APOLLO”

DZIS premiera!

Wybitny obraz polskiej wytwórni „TERRA—POLONIA”

DZIS premiera!

KRZYK

Dramat zyciowy w 6-ciu aktach przerobiony dla filmu
ze znakomitego arcydz. **ST. PRZYBYSZEWSKIEGO**
W roli Heroi Maryla Rudzińska, w roli Jadwigi Marja Górka.
Kasa czynna od godziny 5.30 wiecz. Początek przedat wien: o 6, 7.25, 8.40 i 10.20 wiecz.

MOTTO: Tyle nędzy i bólu ludzkie mieści życie,
Świat cały jest otoczony podstępem bezlikim,
Zewsząd mityga czycha utajona skrycie,
Tak, że protest objawić można tylko krzykiem.

OD JUTRA!

Wszczętawiatowej sławy arcydzieło

OD JUTRA!

WŁADCA ŚWIATA

ze znakomitym odtwórcą rol. HENRYKA w obrazie „ANNA BOLEYN”
Emilem Jonnigs'em oraz Erną Moreno.

KINO „RUSZAKA”
Lipowa Nr 18 Lipowa

Dziś!

NOWY WSPANIAŁY PROGRAM!

Dziś!

NAPOLEONETNA

Nad program:

w czasie przerw wystąpi słynny gitarzysta

L. Brit-Faus

dramat w 5-ciu wielkich aktach. W roli głównej znana polska artystka
MARYLA BREWIŃSKA.

Kwapiński działa.

Piotr Kwapiński, który jako komisarz bolszewicki w Orle polakom życie zatrzymał, dostawszy się w Warszawie do centralnego Komitetu P. P. S. stara się nieustannie podburzać robotników rolnych do strajków — aby ogłodzić Polskę.

Nie spoczywa ani chwili. Oto „Gaz. Por.” ogłosiła dokument, z którego okazuje się, że „towarzysz” Kwapiński wciąż wicherzy w Polsce.

Dokument ten brzmi:

Związek zawodowy robotników rolnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Zarząd główny, sekretariat centralny w Warszawie Nr 4270. Warszawa, d. 29 września 1921 r.

(Ściśle poufny). Okólnik Nr 30. Do wszystkich oddziałów Zw. zaw. rob. rolnych Rzecz. Polskiej.

Niniejszym polecamy Wam zorganizować akcję, mającą na celu podwyżkę płac dla rzemieślników, dojarów i dniówkowców.

W tym celu należy wystosować do inspektorów pracy pisma, domagające się zwolania komisji.

Na komisjach należy zgłosić propozycję podwyżki pensji dla rzemieślników i dojarów o 400 proc., opuszczając stopniowo, a zatrzymując się ostatecznie na podwyżce 120 proc.

W sprawie wynagrodzenia dniówkowców należy wysunąć żądania, umieszczone w Nr. 15 „Niedzieli Chłopskiej”, przyczem ustąpić możecie po 4—5 marek

od propozycji wynagrodzenia za godzinę pracy dla każdej kategorii plac.

Żądania swoje należy stawiać mocno, ze zdecydowaniem, a w razie nieuzyskania ich, należy przystępować do akcji strajkowych.

Oczywiście strajk należy uprzednio w odpowiedni sposób przygotować.

Przewodniczący: (—) Kwapiński.

Sekretarz: Nowicki.

Na skutek widocznie tego polecenia herszta agitatorów wywrotowych w niektórych dworach kręca się obcy, nikomu nieznanymi ludźmi i usiłują wywołać strajk pracowników rolnych.

Tu i owdzie służba dworska wyrzuciła agitatorów, ale gdzieindziej namowy mogą znaleźć posłuch. Dlatego należy czuwać nad walęjącymi się po dworach agitatorami i wypędzać, jako włóczęgów.

Należy robotników rolnych pouczać, że ich kosztem Kwapiński i jego banda żyje nie tylko bardzo wygodnie, ale nawet zbyt wygodnie i chociaż nie posiadają majątku osobistego, nie pracują na kawałek chleba. Źródłem ich dochodu — to składki robotników rolnych, dawane na utrzymanie związku.

Na to Kwapiński utworzył Związek robotników rolnych, aby żyć kosztem ich składki, które wyludza przy pomocy obiecanych podwyżek płac i pozyskiwać ich przez różne obietanki bolszewickie. B. F.

Zwyzka marki i jej następstwa.

Wszelkie objawy, zdają się świadczyć w naszym życiu gospodarczym następnie zwrot zasadniczy Marka polska, która tak długo staczała się jak gdyby po równi pochyłej, zaczyna dźwigać się w górę. W związku z tem pojawiają się w dziennikach doniesienia o zmniejszeniu cen pewnych produktów, kupcy zaczynają narzekać na zastój, który nazwano nawet bojkotem handlu przez konsumentów. Fakt ten ostatni świadczy, że ogół, który o wiele pilniej niżeli przed wojną śledzi wszelkie objawy życia gospodarczego, zajął stanowisko wyczekujące, usiłując rozwinąć nasuwające się zagadnienia życia gospodarczego.

Zwyzka marki jest faktem. Trudno bawić się w proroka, lecz rozstrzygnięcie sprawy śląskiej i program naprawy skarbu d-ra Michalskiego zdają się zapowiadać, że zwyzka się utrzyma i kurs się ustali. Będą może próby kontrakcji ze strony Niemiec, jak świadczy o tem artykuł Wolffa w „Berliner Tageblatt”, który stwierdziwszy, że Niemcy nie mogą czynnie wystąpić przeciw oddaniu Śląska, powinny zwalczać Polskę na drodze gospodarczej. A jednak rozsądek wskazuje Niemcom drogę inną, na której powinny dojść do porozumienia gospodarczego z Polską.

Na zwyzkę marki ma wpływ jak dotąd, przede wszystkim sprawa Śląska, zapowiedzi uzdrowienia wewnętrznego jeszcze nie działają w tym stopniu. W każdym razie marka polska stoi dziś wyżej od korony austriackiej, wobec czego szacnie się wywyższanie się korony i nabywanie waluty obcej, zwłaszcza polskiej, której podnoszący się kurs umożliwił grę na jej zwyzkę.

Jaki wpływ będzie miał zwyzka marki na życie gospodarcze?

— Wpływ ten już się ujawnia chociażby jako t. zw. bojkot handlu przez konsumentów. Jak dotychczas, wobec ustawicznego spadku marki, ogół wyzbywał się gotówki, lokując cały kapitał w towarach. Wszyscy robili zapasy, tak, iż wielu konsumentów stawało się kupcami. Kupowano zapasy i po jakimś czasie, gdy marka spadała sprzedawano je po cenach wyższych. I dla tego w bankach nie było depozytów. Naki stan waluty jest najlepszą ochroną przed konkurencją zagranicy, a zarazem najwyższą premją dla eksportu. Sprzyjało to rozwojowi handlu i spekulacji niezmiernie. Jak przedtem suggestywnie działał na ogół ustawiczny spadek marki, tak teraz suggestywnie jej zwyzka. Ogół konsumentów, który dotychczas kupował ponad potrzebę, ogranicza się w zakupach do rzeczy najmniejszej wartości, oczekując zniżki cen.

— Czy oczekiwania te są słuszne?

— Na zwyzkę marki powinny przedewszystkiem i najwcześniej zareagować towary kolonialne i wogóle wszystkie te, które sprowadza się z zagranicy, które zależą od dolara.

— Tak, w dziennikach pojawiają się już ogłoszenia hurtowni, donoszące o obniżeniu cen produktów kolonialnych o 20 procent.

Prócz tego powinny uleść zniżce ceny towarów przędzalniczych, bawełną płaci się również dolarami. Zniżka jednak cen nie może nastąpić natychmiast, jak przypuszczają laicy.

Zwyzka postępuje dość szybko, kurs nie jest ustalony i to pociąga za sobą niepewność wszelkich koniunktur. Fabrykant ma zapasy bawełny, ku-

pienie dawnej, gdy za dolar płaciło się np. 7000 mk. Hurtownik zakupił towar wytworzony z surowca, kupionego wówczas, gdy za dolar płaciło się np. 5000 mk. i oto zachodzi wypadek, że hurtownik może oddać towar taniej, niżeli fabrykant, a detalista znów taniej niżeli hurtownik i dlatego to w handlu i w produkcji panuje dalsi zastój.

Towar obecny zależy jeszcze od koniunktur poprzednich, więc jest drogi. Kupcy czekają na potaniecie, konsumenci również. Srebrne, niedmierne zapotrzebowanie, gromadzenie zapasów, ustalo Ci, którzy zaangażowali towar, doznali zawodu, grozi im strata.

Wytwórcy oczekują również dalszej zwyzki marki, co umożliwi im zakup surowców za granicą po niższej cenie i radzą by wobec tego ograniczyć produkcję, tem bardziej, że popyt maleje.

Stan taki potrwa aż do chwili, w której kurs marki się ustali i przestanie ulegać zmianom. Wchodzimy w nową fazę przesilenia, które przeżywały w roku ubiegłym Niemcy.

Producenci pod wpływem zwyzki marki musieli tam oddawać część towaru, wytworzonego drogą, po cenie tańszej, co pociągnęło za sobą zachwianie się przedsiębiorstw, które nie stały na pewnych podstawach finansowych. By obniżyć kosztów produkcji, musiano uciec się do obniżenia robocizny...

I dlatego chwila obecna jest najmniej odpowiednia dla strajków. Związki robotnicze powinny uświadomić w tym kierunku robotników, producenci bowiem każdy strajk, jako umożliwiający wstrzymanie produkcji, powitaliby z radością.

Oczywiście, wszystko to opiera się na przypuszczeniu, że tendencja zwyzkowa naszej wa-

